

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

Magistrat Dr Josette Demicoli LL.D

**Il-Pulizija
(Supretenant Maurice Curmi)
Vs
Giulio Zarb**

Kump Nru: 1097/2009

Illum 23 ta' Lulju 2019

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra Giulio Zarb detentur tal-karta tal-identita' numru 657757M;

Billi int akkuzat talli f'Ottubru 2009, u fix-xhur precedenti f'dawn il-Gzejjer, b'mezzi kontra l-ligi jew billi ghamilt uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiku foloz, jew billi inqdejt b'qerq iehor, ingann, jew billi wrejt haga b'ohra sabiex iggieghel jitwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi graja kimerika, ghamilt qliegh ta' aktar minn elfejn tlett mijà u disgha u għoxrin Euro u sebgha u tletin centezmu (€2329.37) għad-detriment ta' Carmel Falzon detentur tal-karta tal-87identita' numru 182557(M), ai termini tal-artikoli 308, 309 u 310(1)(a) tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

U aktar talli fl-istess zmien, lok u cirkostanzi appoprjajt ruhek, billi dawwart bi profit ghalik jew ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsanjata lilek taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat għad-detriment ta' Carmel Falzon detentur tal-karta tal-identita' numru 182557(M), ai termini tal-artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat in-nota ta' rinviju ghall-gudizzju mibghuta mill-Avukat Generali li permezz tagħha bagħat lill-imputat sabiex jigi ggudikat minn din il-Qorti skont l-artikoli indikati fl-istess nota.

Rat li l-imputat ddikjara li ma kellux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi trattat bi procedura sommarja.

Semghet ix-xhieda.

Semghet is-sottomissjonijiet finali.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Ikkunsidrat

Illi l-imputat jinsab addebitat bir-reati ta' frodi u mizapprazzjoni.

Illi mix-xhieda tas-Supretendent Maurice Curmi¹ jirrizulta li fl-4 ta' Ottubru 2009 (meta huwa kien Spettur stazzjonat fl-Economic Crimes Unit) certu Carmel Falzon mar l-Ufficċju jagħmel rapport kontra Giulio Zarb fejn dan kien iltaqa' mieghu meta kien qed jahdem vicin ir-residenza tal-imputat u l-imputat beda Jhajjar lil Falzon u beda jwiegħdu li jsiblu xogħol il-Freeport billi l-paga kienet se tkun ahjar. Kompli li matul iz-zmien kien ghaddielu kwazi s-somma ta' €9,000 biex jiġi processalu l-applikazzjoni u xi fees ohra li kien hemm bzonn. Dan ix-xogħol qatt ma mmaterjalizza ruhu u l-flus ma gewx rifuzi lill-imputat. Sahansitra l-imputat ta lis-sur Falzon Quickcash tieghu stess izda tah pin

¹ Seduta tas-6 ta' Dicembru 2010

number li kien hazin. B'hekk Carmel Falzon halla dikjarazzjoni mal-
istess ufficial prosekutur². L-imputat kien ukoll irrilaxxja stqarrija.

Illi Carmel Falzon xehed f'dawn il-proceduri³ u spjega li f'Novembru 2008 huwa kien iltaqa' ma' Giulio Zarb billi kien qieghed jahdem bit-tower crane vicin fejn kien joqghod l-istess Giulio Zarb u saru hbieb. Dan Giulio Zarb qallu li billi x-xhud kien jaf isuq il-krejnijiet u t-trakkijiet kien jisthoqqlu jahdem il-Freeport. Falzon qallu li kien ilu jipprova biex jidhol hemmhekk. L-imputat qallu li huwa kellu l-hbieb il-Freeport izda Falzon qallu li huwa ma kellux flus x'jaghtih. Dan qallu li kien se jibda jahdem fuqha mis-sena ta' wara. L-imputat talbu elf Euro u Falzon qallu biex jinsa kollox ghaliex ma kellux flus u l-imputat qallu mela ghalissa halliha. Imbagħad eventwalment l-imputat talbu €77 biex jibdew u matul ix-xhur baqa' jaghtih sakemm is-somma telghet għal disat elef Euro. Beda jitkol fuqha ftit u wara li l-flus tax-xhud spicċawlu kellu jissellef mingħand ibnu, mingħand tal-familja u l-ahhar elfejn Euro mingħand habib tiegħu ghaliex huwa stess kien jahdem il-Freeport u heggeg lil Falzon biex jidhol jahdem hemm ukoll. Xahar wara xahar ma sema' xejn. Mart ix-xhud harget tqila u billi barranija kien jehtieglu l-flus ghall-hlas ta' sptar u spicca li ma kellux u l-isptar privat tawh cans biex iħallas eventwalment billi spjegalhom x'kien gralu. Jispjega kif darba minnhom ix-xhud iltaqa' ma' kugina tiegħu u qalilha li kien qed jipprova jidhol il-Freeport u hija qaltru li kienet semghet fuq l-ahbarijiet li kien hemm wieħed fuq frodi u b'hekk huwa cempel lill-imputat u qallu li kien jispera li ma kien qed jidhak bih izda l-imputat irrassikurah. Meta wasal it-twelid ta' bintu talab lill-imputat il-flus lura u dan weghdu li kien se jroddomlu izda qatt ma wasal xejn.

Is-sur Falzon spjega li l-imputat talbu dawn il-flus biex jaghtihom lil xienes tal-Freeport biex igiblu l-applikazzjonijiet, biex jimla xi karti u jkollu x'iqassam flus u jzomm xi haga ghalih.

Jixhed ukoll li darba minnhom kien cempillu xi had u qallu li l-karti kienu mexjin u kollox kien miexi sew u qallek serraħ mohhu.

Ix-xhud għaraf id-dikjarazzjoni li huwa rrilaxxja mal-ufficial prosekutur.

2 Dok CF a fol 29 tal-process

³ Seduta tas-6 ta' Dicembry 2010

Imbagħad irrealizza li l-imputat kien qieghed jidhak bih ghaliex iltaqa' ma' persuna u qallu li Giulio Zarb anki lilu kien dahak bih. Darba minnhom l-istess imputat tah quickcash card u qallu biex jibda jigbed minnha u tah il-pin number. Ix-xhud qallu li mhux suppost itiha lilu u l-imputat qallu li kien se jirranga mal-Bank biex b'hekk Falzon ikun ji sta' jibda jigbed il-flus minnha. Meta mar għand habib tieghu u talbu jghaddilu l-card irrizulta li din kienet giet kancellata.

Fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, l-istess Carmel Falzon ikkonferma li huwa ma kien għadu thallas xejn mingħand l-imputat.

Ikkunsidrat Ulterjorment

Illi l-imputat kien irrilaxxja stqarrija izda huwa ma kienx ingħata d-drift lanqas li jikkonsulta avukat qabel ma jirrilaxxja stqarrija billi dak iz-zmien il-ligi ma kienitx tippermetti dan. Għalhekk tali stqarrija se tigi skartata.

L-elementi rikjesti biex jiġi issussisti r-reat ta' Frodi huma ben stabbiliti fil-gurisprudenza tagħna⁴:

Fil-Ligi tagħna biex ikun hemm it-truffa jew il-frodi innominata irid ikun gie perpetrat mill-agent xi forma ta' ingann jew qerq, liema ingann jew qerq ikun wassal lill-vittma sabiex tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konseguenti qligh ghall-agent ... jekk l-ingann jew qerq ikun jikkonsisti fraggiri jew artifizi - dak li fid-dottrina jissejjah ukoll mis en scene - ikun hemm it-truffa; jekk le ikun hemm hemm ir-reat minuri ta' frodi innominata (jew lukru frawdolenti innominat)⁵.

⁴ Ara s-sentenza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Anthony Fountain et deciza fil-15 ta' Dicembru 2011

⁵ Ref Pulizija ve Carmela German AK deciza 30.12.2004 u l-gurisprudenza hemm kwotata.

Illi x'jikostitwixxi r-raggiri u l-artifizji ukoll huwa ben stabbilit fil-gurisprudenza tagħna. Fi kliem Antolisei⁶

artifizio e' ogni studiata trasfigurazione del vero, ogni camuffamento della realta effettuato sia simulando cio che non esiste, sia dissimulando ... cioe che esiste. Il raggiro d'altra parte e un avvolgimento ingenioso di parole, destinate a convincere: piu precisamente una menzogna corredata da ragionamenti idonei a farla scambiare per verita. E certo che l'espressione del codice di per se' richiama l' idea di una certa astuzia o di un sottile accorgimento nel porre l'inganno in opera.

Antolisei jkompli jghid pero li

nell'applicazione pratica della legge questa idea e' andata sempre piu affievolendosi, fin quasi a scomparire del tutto. Per tal modo si e' finito con l'ammettere che anche la semplice menzogna puo bastare per dare vita alla truffa⁷.

Illi f'dan is-sens anke l-Qorti ta' l-Appell Kriminali qalet hekk dwar il-messa in xena:

Il-Ligi tagħna ma tirrikjediex li l-messa in xena, cioe dawk l-artifizji jew raggiri, ikunu xi haga kkumplikata jew arkittetta b'hafna pjanijiet⁸.

Imbagħad fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Marjanu Zahra⁹**

Biex jissussti ir-reat tal-frodi jew truffa gie ritenut kostantement fil-gurisprudenza u fis-sentenzi tal-qrati tagħna illi iridu jinkonkorru diversi

⁶ Manuale Di Diritto Penale (Giuffre) pagina 356

⁷ Op cit pagina 357

⁸ Ref Pulizija vs Emanuel Ellul deciza 20.06.1997.

⁹ Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali deciza fit-2 ta' Marzu, 2011

elementi. Ibda biex irid ikun hemm ness bejn is-suggett attiv u is-suggett passiv tar-reat u cioe' bejn minn qieghed jikkometti ir-reat u il-vittma. Hemm imbagħad l-element materjali ta' dana ir-reat u cioe' l'uzu ta' ingann jew raggieri li iwasslu lil vittma sabiex isofri it-telf patrimonjali. Finalment huwa necessarju li ikun hemm l-element formali tar-reat konsistenti fid-dolo jew fl-intenżjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna u dana sabiex jikseb profitt jew vantagg għalih innifsu. Jekk xi wieħed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jisussisti. Illi f'sentenza mogħtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali (per Imħallef Carmel. A. Agius) deciza fit-22 ta' Frar 1993, fl-ismijiet Il-Pulizija vs Charles Zarb, il-Qorti għamlet esposizzjoni ferm preciza studjata u dettaljata għar-rigward ta'l-elementi ta' dana ir-reat. Il-Qorti bdiet sabiex esprimiet ruhha b'dan il-mod għar-rigward ta' dana ir-reat:

"Id-delitt tat-truffa huwa l-iprem fost il-kwalitajiet ta' serq inproprji u hu dak li fl-iskola u fil-legislazzjoni Rumana kien magħruf bhala steljolat u li jikkorrispondi ezattament għat-truffa tal-Codice Sardo, għal frodi tal-Kodici Toskan, għal Engano jew Estafa fil-kodici Spanjol, għal Bulra f'dak Portugiz, u għal Esroquerie fil-Kodici Francis ... Id-disposizzjonijiet tal-Kodici tagħna li jikkontemplaw ir-reat ta' truffa kienew gew meħuda minn Sir Adriano Dingli mill-paragrafu 5 ta'l-artikolu 430 tal-Kodici delle Due Sicilie li hu identiku hlief għal xi kelmiet insinjifikanti għal Kodici Franciz (artikolu 405) avolja dan, il-Kodici delle Due Sicile, it-truffa kien sejhilha Frodi". Skond gurisprudenza kostanti, l-ingredjenti ta'l-elementi materjali ta' dan id-delitt ta' truffa, huma dawn li gejjin.

Fl-ewwel lok bhala suggett attiv ta' dan id-delitt jiista' ikun kulhadd.

Fit-tieni lok il-Legislatur, aktar mill-interess socjali tal-fiducja reciproka fir-rapport patrimonjali individwali, hawn qed jittutela l-interess pubbliku li jimpidixxi l-uzu ta'l-ingann u tar-raggieri li jindu bniedem jiddisponi minn gid li fil-kors normali tan-negożju ma kienx jagħmel.

Fit-tielet lok hemm l-element materjali tat-truffa u jikkometti d-delitt tat-truffa kull min:

- a. b'mezzi kontra l-ligi, jew
- b. billi jaghmel uzu minn ismijiet foloz jew
- c. ta' kwalifiki foloz jew
- d. billi jinqeda b'qerq iehor u
- e. ingann jew
- f. billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz,
- g. jew ta' hila
- h. setgha fuq haddiehor jew
- i. ta' krediti immaginarji jew
- j. sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, jaghmel qliegh bi hsara ta' haddiehor.

.... *Hu necessarju biex ikun hemm ir-reat ta' truffa, li l-mauvori jridu jkunu ta' natura li j'impressjonaw bniedem ta' prudenza u sagacja ordinarja, li jridu jkunu frawdolenti u li hu necessarju li jkunu impjegati biex jipperswadu bl-assistenza ta' fatti li qajmu sentimenti kif hemm indikat fil-ligi."*

Dwar l-artifizzji intqal mill-Qorti illi "hemm bzonni biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta' l-iffrodat. Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti anke kollegjalment komposta fil-kawza "Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech (03.01.1896 - Kollez.XV.350) li fiha intqal illi "quell' articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e' necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede."

Ghar-reati ta' truffa komtemplat fl-artikolu 308 tal-Kodici kriminali, il-Qorti iccitata lill-Imhallef Guze Flores fejn qal illi "kif jidher mid-dicitura partikolari deskrrittiva adoperata, hemm bzonni li tirrizulta materjalita' specifika li sservi ta' supstrat ghall-verosimiljanza tal-falsita

prospettata bhala vera u b'hekk bhala mezz ta' qerq. Ma huwiex bizzejjed ghal finijiet ta' dak l-artikolu affermazzjonijiet, luzingi, promessi, minghajr l-uzu ta' apparat estern li jirrivedi bi kredibilita' l-affermazzjonijiet menzjonieri tal-frodatur. Il-ligi tagħti protezzjoni specjali kontra l-ingann li jkun jirrivedi dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li tagħti li dawk l-esterjorita ta' verita kif tirrendi l-idea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz mise-en-scene."

"....Kwantu jirrigwarda l-element formali, cioe' kwantu jirrigwarda ddolo ta' dan ir-reat ta' truffa, jingħad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profit toħrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem "bi hsara ta' haddiehor" ma jħallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju ta'l-ingustizzja tal-profit u b'dan il-mod il-legittima produttività tal-profit hija bizzejjed biex teskludi d-dolo."

Illi minn dina l-esposizzjoni magħmula mill-Qorti ta'l-Appell li iccittat diversi sentenzi ohra tal-qrat tagħna jidher illi l-elementi rikjesti sabiex jisussisti ir-reat tal-frodi baqghu invarjati fi-zmien.

Illi f'sentenza mogħtija mill-Corte di Cassazione Penale gie deciz illi element ewwelieni fir-reat tal-frodi huwa "*l'elemento del danno patrimoniale*" Biex imbagħad jissusti dana it-tip ta' reat huwa necessarju illi jezistu "*I tre momenti di cui si compone il reato e' cioe' la produzione dell'artificio, nella successiva induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell'ingiusto profitto per l'agente.*" (Cassazione penale sez.II 3 ottobre 2006 n.34179)

Illi għar-rigward ta' dana l-element soggettiv tar-reat tat-truffa, kif gie ritenut mill-awtur Francesco Antolisei, ikkwotat f'sentenza ohra mogħtija mill-Qorti

ta'l-Appelli Kriminali (Il-Pulizija vs Patrick Spiteri deciza 22/10/2004) : "L'agente ... deve volere non solo la sua azione, ma anche l'inganno della vittima, come conseguenza dell'azione stess, la disposizione patrimoniale, come conseguenza dell'inganno e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l'ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volonta sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell'ingiustizia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all'ingannato."

Illi l-artikolu 309 tal-Kapitolu 9, imbagħad jikkontempla ir-reat minuri tal-frodi innominat. Illi għar-rigward ta' dana ir-reat, ghalkemm l-element tar-“raggiri” jew l-“artifzji”, huwa nieqes u allura anke gidba semplici hija bizzejjed għal kummissjoni ta' dana ir-reat, izda dana irid bil-fors iwassal sabiex il-vittma u cie' is-suggett passiv ta' dana ir-reat isofri xi telf patrimonjali. Illi kif gie deciz fis-sentenza Il-Puliizja vs Carmela German (Appelli Kriminali Inferjuri 30/12/2004): “Kwantu għal kwistjoni jekk il-gidba semplici - a differenza ta' l-artifizji u raggiri - tistax tammonta ossia twassal għar-reat ta' frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivamente tammonta għal qerq, cie' intiza jew preordinata sabiex il-persuna l-ohra (il-vittma) tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment għal min jghid dik il-gidba u basta, s'intendi li tkun effettivamente waslet għal dana it-telf min-naha u arrikkiment min-naha l-ohra.”

Ikkunsidrat Ulterjorment

Skond gurisprudenza kostanti u anke skond awturi, generalment huwa ritenut li l-estremi ta' dan r-reat ta' approprjazzjoni indebita huma dawn li gejjin:

1. Illi l-pussess tal-haga jkun gie trasferit lis-suggett attiv tar-reat voluntarjament mill-proprietarju jew detentur, ikun min ikun. Jigi specifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivocita, li l-konsenja da parti tal-proprietarju jew detentur lil agent jew lis-suggett attiv tad-

delitt, trid tkun maghmula con l'animo di spostarsi del possesso, ghax altrimenti jiffugura mhux r-reat tal-appoprjazzjoni ndebita, imma s-serq.

2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx wkoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju cioe tal-proprjeta' ghaliex f'dan il-kaz ma jiffigurax l-element tal-azzjoni ndebita.
3. Illi l-oggett irid ikun mobbli;
4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jaghmel tieghu il-haga cioe japproprja ruhu minnha, jew jbiegha, jew jiddistruggiha a proprio commodo o vantaggio;
5. Irid ikun hemm wkoll l-intenzjoni tas-suggett attiv tar-reat li japproprja ruhu mill-oggett li jkun jaf li huwa ta' haddiehor" (Il-Pulizija vs Marbeck Cremona - Qorti tal-Magistrati (Għawdex) - 15/02/2007)

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni** deciza fid-9 ta' Gunju 1998, il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-element essenzjali li isawwru dana ir-reat.

"Dana ir-reat isehh meta wiehed (1) jircevi flus jew xi haga ohra mingħand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jagħmel uzu minnhom b'mod specifiku; (sottolinjar tal-Qorti) (3) u minflok ma jagħmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt għalih jew għal haddiehor."

Illi għalhekk l-awtur ta' dana ir-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li ikun qed jippossjedi għal għan specifiku, jigi imdawwar minnu daqslikieku huwa l-proprjetarju u jagħmel uzu minnu jew jiddisponi minnu bi profitt għalih jew għal haddiehor.

Illi kif jiispjega l-awtur Francesco Antolisei:

“La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell’abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (uti dominus). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio” (**Manuale di Diritto Penale**, Giuffre` (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276)¹⁰

Illi f’sentenza ohra deciza mill-Qorti ta’l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Gauci** deciza fl-14 ta’ Frar 1997, l-Qorti tispjega b’mod semplici l-elementi ta’ dana ir-reat:

“Minn ezami ta’ l-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali jidher car li wiehed mill-elementi essenziali ta’ l-appropriazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: “... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha specifikat ...”. Specifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenza l-haga lill-agent u minn hadd izjed. Hija l-persuna li tikkonsenza l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispecifika lill-agent dwar kif ikollu jagħmel uzu mill-oggett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jagħti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta’ appropriazzjoni indebita jekk minflok jaġtihom karita’. Jekk il-konsenjatur jagħti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta’ serq, l-agent ikun approprija ruhu mill-flus indebitament jekk jaġtihom karita’, appartu l-kwistjoni tal-moralita’. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun għamel uzu mill-flus kif specifikat. F’kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta’ appropriazzjoni indebita, għandha ssir prova ta’ l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u prova ta’ jekk l-agent ma ikunx għamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers.”

Illi finalment dwar id-dolo mehtieg għal kumissjoni ta’ dana ir-reat il-Qorti tagħmel pjena referenza għas-sentenza **Il-Pulizija v Dr. Seigfried Borg Cole** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-23 ta’ Dicembru 2003 fejn il-Qorti hemmhekk għamlet referenza għal dak li qal il-gurista Luigi Maino fuq il-kuncett tad-dolo necessarju għal ezistenza ta’ dan r-reat. (**Commento al Codice Italiano UTET (1922)** Vol IV para 1951 pagna 105 – 106):

¹⁰ Il-Pulizija vs Francis Camilleri deciza fil-25 ta’ Gunju 2001 – Appelli Kriminali Inferjuri

"Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita e' necessario il-dolo. Trattandosi di delitto contro la proprieta', a scopo d'indebito profitto per se' o per un terzo, il dolo sara' costituito dalla volontarieta', della conversione con scienza della sua illegittimita'e dal fine di lucro; onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d'un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera in reato chi ne disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo ... il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e' [come nel furto e nella truffa] l'animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell'inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale che diedero spesse volte l'esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita [e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza] il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l'operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perche' non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l'incaricato di esigere l'importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inútilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e' costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo."

Imbagħad fis-sentenza fl-ismijiet **I1-Pulizija vs Ivan Vella** il-Qorti tal-Appell Kriminali¹¹ irriteniet li "ir-reat tal-misapproprazzjoni jidher illi dana ir-reat huwa ibbazat fuq l-abbuż tal-fiducja li tkun giet fdata lill-agent. Dana l-abbuż jissarrafil-fatt illi l-agent idawwar oggett li ikun gie fdat lilu għal għan specifikat f'uzu differenti minn dak patwit tal-oggett ikkonsenjat, liema uzu divers madanakollu irid ikun sar b'mod intenzjonal mill-agent bl-ghan li jagħmel profit minnu għalihi innifsu. Dana l-agir minn naha tieghu ma iridx jammonta għal semplicement uzu tal-oggett, izda l-agent irid iqies illi dak l-oggett sar proprjeta' tieghu u għalhekk jagħmel uzu minnu bhala sid tieghu u dana bi profitt għalihi."

¹¹ Fit-3 ta' Ottubru 2001

Ikkunsidrat

Illi fil-kaz odjern abbazi tal-provi prodotti din il-Qorti aktar tirraviza l-elementi li jikkostitwixxu l-frodi milli dawk tal-appoprjazzjoni indebita u dan billi jirrizulta li fil-kaz in dizamina kien hemm l-element tal-ingann adoperat mill-imputat fil-konfront tal-partie civile u l-Qorti se tirreferi ghal x'wassalha biex tasal ghal tali konkluzjoni:

- L-imputat beda jitlob flus kontanti lil Carmel Falzon fuq diversi xhur, iwegħdu li kien se jdahħlu jahdem il-Freeport u li kien qed jimtlew l-applikazzjonijiet u l-karti meta in verita' dan ma kienx minnu.
- Meta l-partie civile staqsih direttament jekk kienx qed jidhak bih l-imputat assigurah li ma kienx il-kaz.
- Fil-fatt il-partie civile baqa' qatt ma gie impjegat mal-Freeport kif gie mwieghed mill-imputat.
- Sahansitra meta talab il-flus lura lill-imputat dan ghalkemm beda jweġħdu li se jroddhomlu u sahansitra tah il-quickcash card tieghu biex jigbed il-flus, din irrizultat li kienet kancellata.

Illi din il-Qorti m'għandhiex ghaflejn ma temminx il-versjoni mogħtija mill-partie civile.

Illi d-difiza fis-seduta rrilevat iz-zmien twil li l-imputat għamel rikoverat l-Isptar Monte Carmeli u anke magħdud mieghu z-zmien illi għamel u għadu għaddej minnu detenut fil-Facilita' Korrettiva ta' Kordin, finalment l-eta' avvanzata tieghu li llum pensjonant, liema cirkostanzi wassluh f'sitwazzjoni finanzjarja li ma jistax jonora l-obbligi tieghu u li jħallas lura d-dejn rizultanti f'dawn l-atti.

Piena

Illi l-Qorti qegħda tiehu in kunsiderazzjoni n-natura tar-reat li tieghu qiegħed jinstab hati l-imputat, ic-cirkostanzi tal-kaz u l-fedina penali

tieghu. Tenut kont li l-imputat qiegħed detenut fil-Facilita' Korrettiva ta' Kordin u allura l-Qorti hija preklusa milli timponi sentenza sospiza; tenut kont ukoll li r-reat huwa wieħed serju w l-ammont kien konsiderevoli u l-fatt li l-imputat sallum ma rritorna ebda parti mill-ammont u gie dikjarat li mhux f'posizzjoni li jirrifondi l-istess ammont, il-Qorti tqis li għandha timponi prigunerija effettiva li minhabba c-cirkostanzi se tkun fil-minimum.

Decide

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti wara li rat l-artikoli 308 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta¹² issib lill-imputat hati tal-ewwel imputazzjoni migħuba fil-konfront tieghu u tikkundannah għal tlettax-il xahar prigunerija. Il-Qorti ma ssibx lill-imputat hati tat-tieni imputazzjoni u minnha tillibera.

**Dr Josette Demicoli
Magistrat**

¹² Qed tigi applikata l-piena vigenti meta twettaq ir-reat